

Aftale mellem

Side 1/10

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet  
Frederiksholms Kanal 27F, 1220 København K

og

Region Midtjylland  
Skottenborg 26, 8800 Viborg

(herefter: "Parterne")

om overdragelse af trafikføberansvaret for togtrafikken mellem Skjern og  
Holstebro via Vemb

(herefter: "Aftalen")



## Indhold

Side 2/10

1.	Baggrund.....	3
2.	Region Midtjyllands rettigheder og forpligtelser.....	4
2.1	Materiel .....	4
2.2	Koordinering med øvrig kollektiv trafik, takster m.m. ....	4
2.2	Tildeling af banekapacitet.....	5
2.3	Stationer.....	5
3.	Statens forpligtelser .....	6
3.1	Materiel .....	6
3.2	Koordinering med øvrig statslig trafik.....	6
4.	Økonomi .....	6
5.	Dokumentation .....	7
5.1	Dokumentation før Driftsstart .....	7
5.2	Driftsrelateret dokumentation i Forberedelsesperioden og Driftsperioden .....	8
6.	Aftalelængde og ophør .....	9
7.	Ændringer til Aftalen .....	10
8.	Øvrige vilkår.....	10
9.	Underskrifter .....	10



## 1. Baggrund

Aftalen omfatter overdragelsen af trafikføberansvaret for togtrafikken på strækningen Skjern – Holstebro fra Staten (ved Transport-, Bygnings- og Boligministeriet) til Region Midtjylland forventeligt fra køreplansskiftet den 13. december 2020 (herefter: "Driftsstart"). Aftalen omfatter desuden fra Aftalens indgåelse til Driftsstart (herefter: "Forberedelsesperioden").

Baggrunden herfor er "Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om: Genudbud af togtrafikken i Midt- og Vestjylland m.v." af 9. juni 2017, hvoraf følgende fremgår:

*"Parterne er endvidere enige om, at ansvaret for indkøb af trafik på strækningen Holstebro-Skjern skal overdages til Region Midtjylland, såfremt regionen senest ultimo august 2017 accepterer at ville overtage ansvaret under følgende betingelser:*

- *Region Midtjylland modtager en årlig nettobetaling svarende til, hvad staten anvender på trafikken på den pågældende strækning.*
- *Region Midtjylland kan alene anvende betalingen til at udføre togtrafik på strækningen Holstebro-Skjern. Der stilles herudover ikke krav til trafikomfanget på strækningen.*
- *Staten stiller det antal tog (Desiro- eller Linttog) til rådighed for regionen, som er nødvendig for betjeningen af strækningen med en frekvens svarende til den nuværende (timedrift). Staten vil endvidere bistå med et evt. fælles indkøbsprojekt af nye tog til Lemvigbanen og Østbanen.*
- *Region Midtjylland skal senest et år før driftstart dokumentere, at man er klar til at overtage betjeningen ved køreplansskiftet i december 2020. Såfremt regionen ikke kan dokumentere dette, vil staten lade trafikken Holstebro-Skjern udføre af den vindende operatør i det statslige udbud. Region Midtjylland bærer alle risici og omkostninger ved en sådan sen tilbageførsel til betjening i statslig regi.*

*Parterne er enige om, at det endelige driftskoncept for Region Midtjyllands eventuelle overtagelse af trafikføberansvaret Holstebro-Skjern forelægges forligskredsen til godkendelse."*

Region Midtjyllands driftskoncept er godkendt af forligskredsen.

Aftalen indgås med forbehold for bevilgende myndigheders godkendelse.



## 2. Region Midtjyllands rettigheder og forpligtelser

Side 4/10

Region Midtjylland overtager med virkning fra Driftsstart ansvaret for togtrafikbetjeningen på Statens jernbanestrækning mellem Skjern og Holstebro via Vemb.

Region Midtjylland sørger for den praktiske udførelse af togdriften gennem eget lokalt togselskab eller ved indkøb hos andre operatører (herefter: "Regionens Togoperatør").

Region Midtjylland fastlægger, hvilke stationer som skal betjenes, herunder driftsomfang og kvalitetsniveau.

### 2.1 Materiel

Det af bilag 1 omfattede rullende materiel overdrages til Regionens Togoperatør til drift på de strækninger, hvor Region Midtjylland har trafikkøberansvar.

Region Midtjylland er forpligtet til at sikre, at Regionens Togoperatør ikke videreudlejer, udlåner eller på anden måde overlader brugen af det rullende materiel og/eller dokumentationen til tredjemand.

### 2.2 Koordinering med øvrig kollektiv trafik, takster m.m.

Region Midtjylland er inden Driftsstart forpligtet til at indgå aftale med Midttrafik om, at Midttrafik fra Driftsstart på vegne af Region Midtjylland varetager koordineringen mellem togtrafikken på strækningen Skjern – Holstebro og den øvrige kollektive trafik i regionen.

Taksterne fastsættes i henhold til Lov om Trafikselskaber samt de gældende aftaler i Bus & Tog samarbejdet. Muligheder for køb og anvendelse af rejsehjemmel følger aftalerne i Bus & Tog samarbejdet.

Indtægter fra rejser med tog på strækningen Skjern – Holstebro tilfalder Region Midtjyllands trafikselskab Midttrafik eller Regionens Togoperatør efter Region Midtjyllands bestemmelser. Regionens Togoperatør skal deltage i relevant samarbejde med infrastrukturforvalteren på strækningen Skjern – Holstebro samt operatøren af den statslige togtrafik i Midt- og Vestjylland i relation til køreplanlægning.

Region Midtjylland er fra Driftsstart forpligtet til at sikre, at Regionens Togoperatør samarbejder med parterne i Bus & Tog samarbejdet om måling af kundetilfredsheden på strækningen Skjern – Holstebro, herunder ved at medvirke til gennemførelsen af disse målinger, samt ved at udlevere de data,



som efterspørges af de ansvarlige i Bus & Tog samarbejdet, i det omfang disse data findes eller rimeligt kan skabes.

Side 5/10

Region Midtjylland er forpligtet til at sikre, at Regionens Togoperatør samarbejder aktivt og konstruktivt med Arriva Tog A/S om overdragelse af samtlige opgaver relateret til togdriften på strækningen Skjern – Holstebro, så dette kan foregå sikkert, smidigt og uden gener for passagererne.

### *2.2 Tildeling af banekapacitet*

Region Midtjylland er ansvarlig for, at Regionens Togoperatør inden Driftsstart ansøger om tildeling af infrastrukturkapacitet hos Banedanmark i henhold til bekendtgørelse nr. 1245 af 10. november 2015 om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet (kanaler) m.v.

Det er ligeledes Region Midtjyllands ansvar at sikre, at Regionens Togoperatør inden Driftsstart indgår aftale med Banedanmark om adgang til at benytte Banedanmarks infrastruktur på linje med anden offentlig servicetrafik med de til enhver tid gældende regler og vilkår.

### *2.3 Stationer*

Banedanmark ejer ved aftaleindgåelsen alle ikke-publikumsvendte faciliteter på alle nuværende stationer samt infrastrukturen på strækningen Skjern – Holstebro, hvorefter ansvaret herfor påhviler Banedanmark.

DSB ejer – og har driftsansvaret for – publikumsvendte faciliteter på alle nuværende stationer på strækningen Skjern – Holstebro. Generelle betalingsbetingelser for anvendelse af DSB's stationer er fastlagt i DSB's kontrakt for perioden 2015-2024 (herefter: "DSB-kontrakten").

Region Midtjylland er forpligtet til at indgå aftale med DSB senest 1 år før Driftsstart om brug af stationer og udstyr, som:

- identificerer DSB's ejerskab og nuværende opgaver af enhver art på stationerne,
- fastsætter vilkår for brug af DSB's aktiver og ydelser,
- placerer det fremtidige driftsansvar og rettigheder mellem Region Midtjylland og DSB, og
- fastsætter den eventuelle lejeudgift for brug af DSB's faciliteter efter de i DSB-kontrakten fastsatte principper.

Region Midtjylland kan i samarbejde med Banedanmark vælge at oprette nye stationer mod selv at afholde alle de nødvendige omkostninger og at stå for de løbende driftsomkostninger.



### 3. Statens forpligtelser

#### 3.1 Materiel

Staten foranstalter overdragelse af tre togsæt til Region Midtjylland i en op til otte- eller tiårig periode fra Driftsstart, svarende til perioden for det statslige udbud af togtrafik i Midt- og Vestjylland plus en forlængelsesoptionsperiode på to år. Aftale om overdragelse er bilag 1 til Aftalen.

#### 3.2 Koordinering med øvrig statslig trafik

Staten vil i nuværende og fremtidige kontrakter med operatører af statslig togtrafik opretholde forpligtelser for operatørerne til at samarbejde med Midttrafik i det omfang, det er relevant.

### 4. Økonomi

Region Midtjylland modtager med virkning fra Driftsstart et statstilskud til togdriften på strækningen Skjern – Holstebro på 28,5 mio. kr. årligt i perioden fra køreplansskiftet i december 2020 til køreplansskiftet i december 2028 med mulighed for op til to års forlængelse (herefter: "Driftsperioden").

Region Midtjylland modtager desuden i Driftsperioden et statstilskud på 1.500.000 kr. årligt til indkøb af reservemateriel.

De to nævnte statslige tilskud til drift og reservemateriel (herefter tilsammen: "Tilskuddet") er opgjort i 2016-prisniveau og reguleres årligt med den på finansloven forudsatte udvikling i nettoprisindekset.

I tillæg til Tilskuddet modtager Region Midtjylland et engangsbeløb på 27.840.181 kr. til indkøb af tre Lint-togsæt, jf. pkt. 3.1 og bilag 1, pkt. 7. Beløbet er opgjort i 2016-prisniveau og reguleres med den på finansloven forudsatte udvikling i nettoprisindekset. Engangsbeløbet udbetales til Region Midtjylland forud for købesummens deponering og betaling, jf. bilag 1, pkt. 7.3.

Ved ændringer af afgifterne for brug af Banedanmarks net, som afviger fra den almindelige prisudvikling, reguleres Tilskuddet med den økonomiske nettoeffekt af afgiftsændringen for det trafikomfang, der udføres på tidspunktet for afgiftsændringen, således at Region Midtjylland stilles økonomisk neutralt. Hvis afgifterne ændres i perioden inden Region Midtjyllands overtagelse af driften, reguleres Tilskuddet i forhold til det planlagte trafikomfang. Afgiften for brug af Banedanmarks net er i 2018 4,98 kr. pr. tog-km.

I Driftsperiodens første og (hvis relevant) sidste år begrænses Tilskuddet til den forholdsmæssige del af året, som Aftalen er gældende for.



Tilskuddet kan anvendes til alle typer udgifter vedrørende togdrift på strækningen Skjern – Holstebro, herunder driftsomkostninger, en rimelig fortjeneste til Regionens Togoperatør og alle investeringer i tog, stationer, udstyr og infrastruktur i forbindelse med togdriften på strækningen.

En rimelig fortjeneste kan ikke i den samlede aftaleperiode inklusive Forberedelsesperioden overstige 10 pct.

Tilskuddet inkluderer indkøb af bustransport til erstatningskørsel for togtrafik under unormale forhold såsom eksempelvis nedbrud på materiel eller infrastruktur.

Region Midtjylland kan opspare midler fra et år til et andet. Ved ophør af Aftalen tilbagefører Region Midtjylland eventuelle uforbrugte midler til Staten. Med "uforbrugte midler" menes midler, som Region Midtjylland ikke har brugt og ikke har indgået bindende aftaler om brug af.

## **5. Dokumentation**

### *5.1 Dokumentation før Driftsstart*

Region Midtjylland skal senest et år før Driftsstart dokumentere, at Regionens Togoperatør er klar til at overtage betjeningen ved Driftsstart. Såfremt Region Midtjylland ikke kan dokumentere dette, vil Staten lade togtrafikken på strækningen Skjern – Holstebro udføre af den vindende tilbudsgiver i det statslige udbud. Region Midtjylland bærer alle risici og omkostninger ved en sådan sen tilbageførsel til betjening i statslig regi.

Dokumentationen omfatter som minimum:

- Kopi af Regionens Togoperatørs gældende tilladelse (licens) til at drive jernbanevirksomhed samt kopi af gældende sikkerhedscertifikat
- Kopi af aftale med DSB om brug af stationer og udstyr
- Kopi af kapacitetsansøgning til Banedanmark
- Oversigt over antal medarbejdere (opgjort som antal årsværk) for hver af nedenstående personalekategorier, som Regionens Togoperatør forventer at anvende fra Driftsstart:
  - Lokomotivførere
  - Øvrigt personale i togene
  - Klargøringspersonale
  - Værkstedspersonale
  - Trafikplanlæggere/driftsledere
  - Administrativt personale
  - Øvrigt personale
- Plan for rekruttering og uddannelse af det forventede antal medarbejdere (opgjort som antal årsværk), jf. ovenfor



- Plan for prøvedrift med rullende materiel og/eller indøvelse af personale på det rullende materiel forud for Driftsstart
- Beskrivelse af aktiviteterne i forbindelse med planlægning af og indgåelse af aftaler om vedligeholdelse og klargøring af det rullende materiel. Det skal fremgå af beskrivelsen, hvordan Regionens Togoperatør sikrer indsættelse af kvalificeret, uddannet og indøvet personale til at udføre vedligeholdelses- og klargøringsopgaver på det rullende materiel, ligesom Region Midtjylland skal sikre, at alle tekniske forskrifter og procedurer er sat i system og indøvet af personalet. Der skal herudover indgå en plan for etablering af alle de nødvendige faciliteter for vedligeholdelse (værksted) og klargøring og etablering af organisering og eventuelle underleverancer samt opnåelse af godkendelser af faciliteter og vedligeholdelsessystemer.
- Forslag til format for dokumentation i driftsperioden, jf. pkt. 5.2

### *5.2 Driftsrelateret dokumentation i Forberedelsesperioden og Driftsperioden*

Region Midtjylland er i Driftsperioden forpligtet til én gang årligt at fremsende en redegørelse til Transport-, Bygnings- og Boligministeriet for anvendelsen af Tilskuddet på strækningen Skjern – Holstebro, herunder for den økonomiske afgrænsning i forhold til Lemvigbanen. Med henblik på vurdering af effektivitet og forsyningssikkerhed redegør Region Midtjylland hvert år inden udgangen af marts måned for følgende forhold vedrørende året før:

- Antal producerede tog-km
- Antal rejser og passagerkilometer i tog på strækningen Skjern – Holstebro
- Samlede omkostninger ved udførelse af togdriften
- Gennemførte antal togafgange i forhold til det planlagte
- Punktlighed med tilhørende ansvarsfordeling for henholdsvis Regionens Togoperatør, Banedanmark og eksterne forhold
- Pålidelighed med tilhørende ansvarsfordeling for henholdsvis Regionens Togoperatør, Banedanmark og eksterne forhold
- Resultatet af kundetilfredshedsmålinger

Opgørelserne kan baseres på en kalkulatorisk fordeling af økonomi og transportarbejde på henholdsvis Statens baner og Region Midtjyllands egne baner.

Region Midtjylland er forpligtet til sammen med den første årlige redegørelse i Driftsperioden, jf. ovenfor, at redegøre særskilt for omkostninger til forberedelse i Forberedelsesperioden.





## 6. Aftalelængde og ophør

Side 9/10

Aftalen træder i kraft ved underskrivelse, mens Region Midtjyllands overtagelse af trafikkeransvaret for strækningen Skjern – Holstebro træder i kraft ved Driftsstart.

Opsigelse af Aftalen før Driftsstart kan alene ske skriftligt og med mindst 11 måneders varsel. Opsigelse af Aftalen før Driftsstart kan for Staten alene begrundes i Region Midtjyllands manglende opfyldelse af kravet om dokumentation for, at Regionens Togoperatør er klar til at overtage betjeningen ved Driftsstart, jf. pkt. 5.1. Opsiges Aftalen før Driftsstart, vil Staten lade togtrafikken Skjern – Holstebro udføre af den vindende tilbudsgiver i det statslige udbud. Region Midtjylland bærer alle risici og omkostninger ved en sådan sen tilbageførsel til betjening i statslig regi.

Efter Driftsstart kan Aftalen alene ophøre efter aftale mellem Parterne med virkning fra ophøret, uanset årsag, af en statslig kontrakt om togtrafik i Midt- og Vestjylland samt på Svendborgbanen. Dette indebærer som udgangspunkt, at Aftalen efter Driftsstart tidligst kan ophøre med virkning fra køreplansskiftet i december 2028, dog tidligst køreplansskiftet i december 2030 hvis Staten udnytter option på en toårig forlængelse af kontrakten med den kommende operatør i Midt- og Vestjylland samt på Svendborgbanen.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet skal i sin forberedelse frem mod kommende udbud af togtrafikken i Midt- og Vestjylland senest 48 måneder før ophør af en statslig kontrakt om togtrafik i Midt- og Vestjylland samt på Svendborgbanen skriftligt tilbyde Region Midtjylland at lade Aftalen ophøre, hvorved betjeningen af strækningen Skjern – Holstebro kan indgå i Statens videre dispositioner for togtrafikken i Midt- og Vestjylland, herunder fremtidige statslige udbud. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet fastsætter i sit skriftlige tilbud varsel for Region Midtjyllands tilsagn til ophør.

Såfremt Aftalen ophører, fastlægges togbetjeningen på strækningen Skjern – Holstebro efter ophør på linje med prioritering af togbetjeningen på det øvrige statslige banenet. Såfremt Region Midtjylland ved ophør har indsat højere frekvens på strækningen Skjern – Holstebro end ved aftaleindgåelsen, er Staten ikke forpligtet til at fastholde dette eventuelt højere betjeningsniveau på strækningen Skjern – Holstebro.

### 6.1 Materiel

Ved ophør af Aftalen, uanset årsag, kan Staten pålægge Region Midtjylland eller Regionens Togoperatør at overdrage de tre togsæt, inklusive dokumentation tilknyttet togsættene, til en af Staten udpeget aktør. Staten modtager i forbindelse med en sådan overdragelse eventuel betaling fra køberen af de tre togsæt.



Ved en sådan overdragelse gennemfører Regionens Togoperatør og den af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet udpegede aktør i fællesskab, med deltagelse af en uvildig tredjemand, en udsynsforretning af togsættene.

Side 10/10

På baggrund heraf udarbejdes dokumentation for togsættenes stand ved overdragelsen, som hver af Parterne modtager en kopi af. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Region Midtjylland afholder egne udgifter ved udsynsforretningen i lighed med udsynsforretningen ved overdragelse til Regionens Togoperatør, dog afholder Region Midtjylland udgiften til den uvildige tredjemand.

## 7. Ændringer til Aftalen

Aftalen kan kun ændres skriftligt i form af tillægsaftaler underskrevet af Parternes dertil bemyndigede repræsentanter.

Alle tillægsaftaler skal udformes som fortløbende nummererede skriftlige tillæg til denne Aftale.

## 8. Øvrige vilkår

Aftalen udfærdiges i to originale eksemplarer, der underskrives af tegningsberettigede hos hver af Parterne. Parterne opbevarer hver et originalt eksemplar.

## 9. Underskrifter

Sted, dato og underskrift

Viborg, den 4/9 2018

København, den 7/9 - 18

For Region Midtjylland

For Transport-, Bygnings- og  
Boligministeriet